UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

ciuis foreſis eſſe deſinunt, ut in d.l. fin. § patrimonio-
rum, & ibi Bart. ff. de muner. & honor. ¶Vltimũ du-
bium est quo in laudo nulla facta fuit mentio de
mezzadris, ſiue colonis partiarijs, quòd ipſi poſſint
exercere partem ſuam fructuum perceptorum ſu-
per poſſeſſionibus ciuium Regienſium poſitis in ter-
ritorio Bagnoli, utrum immunitas, & exẽptio cõceſ-
ſa ciuibus Regienſibus ſuper huiuſmodi fructuũ
extendatur ad dictos mezzadros, & colonos partia-
rios, an non extendatur: & † nõ extendi cõcludo, primo quia
immunitates, & exẽptiones ſunt ſtricti iuris, & odio-
ſæ, & de perſonis ad perſonas nõ extenduntur, quia di
cuntur eſſe perſonales, & ideo non extenduntur ẽt ad
illas perſonas, quæ iuris fictione cẽſentur eędẽ cum il
lis, quibus cõceſſæ fuerunt. l. 1. in fin. & l. ſemper. §. im-
munitati, cum ibi not. ff. de iure immunit. Et † in dubi
68 immunitas cẽſetur eſſe perſonalis, niſi cõceſſa ſit rei,
uel alicui perſonæ pro ſe, & hæredibus ſuis, ſeu poſte-
ris, ſecus ſi alicui perſonæ, uel generi perſonarũ fue-
rit cõceſſa. d.l. 1. & l. 4. cum ibi not. ff. de iure immun.
iuncta l. his de uaca. mune. ¶Secundo per laudum
fuit data immunitas, & exemptio ciuibus, & comita-
tinis Regienſibus non ſimpliciter, ſed reſpectiuè, ui-
delicet pro fructibus habitis, & p̃ceptis ex ſuis bonis,
69 & poſſeſſionibus, ſed † poſſeſſiones, quas mezzadri,
& coloni partiarii colunt, non dicuntur eſſe propriè
mezzadrorũ, & colonorũ partiariorũ, nec ipſi poſsũt
dicere illas eſſe ſuas, ſed ſunt dominorũ, qui illas poſ-
ſident, ut colligitur ex iis, quæ ponit Bal. in l. ædẽ. C.
de loc. & ibi tex. clarus. in l. ſi merces. §. uis maior. ff. lo
cati, alioquin partiarius colonus quaſi ſocietatis
iure damnum, & lucrum cum dominó fundi patia
tur, cum ſimilibus, quæ in terminis hoc probãt, ergo
mezzadris, & colonis partiariis immunitas conceſſa
non dicitur, cum ea ſolũ ciuibus, & comitatinis Re-
gienſibus reſpectu fructuum ſuper eorũ bonis, & poſ-
ſeſſionibus percipiendorũ data fuerit, & propterea
mezzadri, & coloni partiarii dicentur excluſi, argu-
mento l. nam quod liquidè. in fin. ff. de penu lega. ſi
enim laudum uoluiſſet etiam tales cõprehendere, de il
lis expreſſiſſet. c. ad audientiã. cũ ibi no. extra de deci-
mis. cũ itaque in laudo nõ fuerit de illis exp̃ſſum, con
cludendum eſt, eos non eſſe immunes, arg. d.l. 1. ff. de iu
re immunit. cum ſimil. ſupra allegatis: & ita in prædi
cta conſultatione iuris eſſe exiſtimaui. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Mandatum per actum proximum, & contiguum non exceditur, ſed adimpletur. Fallit in mandato ſpecifico, & limitato nu. 21.*

2 *Mandatum etiam per æquipollens adimpletur, ſecus eſt in mandato ſpecifico, & limitato num. 21.*

3 *De pretio fidem habere eſt propinquũ eius receptioni, illiq́ue ęquipollet.*

4 *Procurator habens mandatum ad uendendum pro pretio, quod ſibi uidebitur, uel ſimpliciter, non limitato pretio, poteſt etiã habita fide de pretio uendere, & dominus obligatur.*

5 *Idem, ſi cauſa uenditionis non fuit expreßa, & bona fide uendat.*

6 *Procurator ad uendendum pro pretio, quod ipſi uidebitur, & ad pretium recipiendum, & de illo liberandum, & in prędictis, & quolibet prædictorum cum pleno, libero, generali, ac ſpeciali mãdato, cum plena, libera, generali, & ſpeciali adminiſtratione poteſt habita fide de pretio, uendere, etiam ſi ſolutioni pretij in mandato certum tempus fuiſſet appoſitũ. Contra nu. 10. et 14.*

7 *Publicanus deputatus ad recipiendum ſolutionem pecuniarum, et uectigalium dicitur generalem adminiſtrationem cum libera habere, & terminum ad ſoluendum prorogare poteſt. Quod declaratur numero 26.*

8 *Procurator eccleſiæ, fiſci, & minoris etiam ſpecialis, uel generalis non poteſt aliquo modo rem uendere, habita fide de pretio.*

9 *Procurator debens uendere pro pretio, & pecunia præſenti non poteſt de pretio fidem habere.*

10 *Quid ſi haberet ſpeciale mandatum ad uendendum cum plena, libera, & generali adminiſtratione, & nu. 14. & 22.*

11 *Procuratoris poteſtas etiam cum libera & c. quando ad ſpecificata tantum dicatur reſtricta.*

12 *Vendere, & pretium de præſenti recipere, & fidem de pretio habere differunt.*

13 *Procurator, cui aliqua ſpecialiter fuerunt commiſſa cum plena, libera, & generali adminiſtratione, non poteſt donare, aut aliud donationem ſapiens facere. Idem, ſi mandatum generale cũ plena, & libera haberet, & nu. 25.*

14 *Terminum ad ſoluendum dare, ſeu prorogare eſt remittere, & donare.*

15 *Procurator ſi ad uendendum pro pretio, quod ipſi uidebitur, & ad pretium recipiendum, & in prædictis, & quolibet prædictorum cum plena, libera, generali, & ſpeciali adminiſtratione ſit conſtitutus, quid illa clauſula cum plena, & libera & c. operetur, et quomodo ſit intelligenda, & num. 23.*

16 *Procurator habens ſpeciale mandatum ad uendendum poteſt fidẽ de pretio habere, niſi dominus mandauerit, ut uenderet, & pretium reciperet.*

17 *Terminum præfixum in contractu prorogare non poteſt is, cui aliquid arbitrio ſuo declarandum commiſſum fuit.*

18 *Procuratori ſi data ſit poteſtas uendendi pro pretio, quod ipſi uidebitur, non cenſetur ueriſimiliter data etiam ei poteſtas habendi fidem de pretio.*

19 *Mandato, ad uendendum, & pretium recipiendum dato, infra quod tempus pretium eſſe recipiendum intelligatur.*

20 *Vendita re mea à procuratore meo, ſi ante traditionem rei, et poſſeſſionis ego alteri ignoranter rem illam uendam, & tradam, ſecundus emptor, cui traditio facta fuit, tanquam potior præfertur, etiam ſi poſtea uenditionem primam ratificaſſem.*

21 *Mandatum ſpecificum, & limitatum debet in forma ſpecifica, & non per æquipollens adimpleri.*

22 *Procurator habens mandatum cum libera ad recipiendum ſolutionem quocunque tempore, & loco poteſt ſolutionem prorogare, ſecus, ſi ſimpliciter mandatum cum libera ad recipiendum ſolutionem haberet, nu. 24.*

23 *Procurator habens poteſtatem uendendi pro pretio, quod ſibi uidebitur, & pretium recipiendi, & in prædictis, & quolibet prædictorum cum plena, libera, & generali adminiſtratione non dicitur habere poteſtatem donandi.*

27 *Procurator uendens, habita fide de pretio, dominum ex illo contractu obligat, licet rei uenditę dominium non transferat.*

28 *Et quando hoc ſit uerum, & talis contractus ualeat, & quãdo nõ.*

EPITOME.

Procurator habẽs mandatum ad uendendũ, & tradendũ rem cuicunque perſonæ, cui, uel quibus ipſe procurator uoluerit, pro illo pretio, prout ipſi uidebitur, & ipſum pretium recipiendũ, & de recepto liberandum, precariam poſſeſſionẽ rogandum, & conſtituendum emptorem dominum, & procuratorem in rẽ ſuã, & in prædictis, & quolibet prædictorum cũ pleno, libero, generali, ac ſpeciali mandato, & cũ plena, libera, generali, ac ſpeciali adminiſtratione, ꝙ rẽ habita fide de pretio uendere, & dominum obligare nõ potuerit, hic demonſtratur.

CASVS CONSILII.

PRocvrator *habuit mandatum ad uendendum, & tradendum domum cuicunque perſonæ, cui, uel quibus ipſe procurator uoluerit pro illo pretio, & pretiis, prout ipſi procuratori uidebitur, & ipſum pretium, & pretia recipiẽdum, & de receptis liberandum & c. precariam poſſeſſionem rogandum, & conſtituendum emptorem dominum, & procuratorem in rem ſuam & c. Et cum pactis utilibus promittendum, & cauendum & c. & propterea obligandum cuicunque perſonæ ipſum* con-

conſtituentem, & in prædictis, & quolibet prædictorum cum pleno, libero, generali, ac ſpeciali mandato, ac cum plena, libera, generali, ac ſpeciali adminiſtratione &c. Promittens dominus conſtituens prædicta omnia, & ſingula uigore, & auctoritate præſentis mandati gerenda omni tempore perpetuò firma, rata, & incorrupta habere, tenere, attendere, adimplere, & obſeruare, & in forma latiſsima, prout in inſtrumento mandati cõtinetur. Cuius mandati uirtute procurator uẽdidit Sempronio dictam domum, & illi omnia iura, quæ ipſi domino conſtituenti ſuper ea cõpetebant, ceſsit pro certo pretio poſt infra plures menſes partim ipſi procuratori, & partim cuidam Ianno tunc ſoluendo ex cauſis in inſtrumento uenditionis contentis. Demum dominus cõſtituens ignorans uenditionem à dicto ſuo procuratore factam, Bernardino iura, & domum prædictam ceſsit, & uendidit, ut in alio inſtrumento publico habetur. Stantibus prædictis. Sempronius emptor, ut ſibi poſseſsio traderetur, & promiſsa ſeruarentur, obtinuit fieri præceptũ domino cõſtituenti tanquã obligato per inſtrumentũ uenditionis facta à dicto ſuo procuratore. Quæritur, an procurator in uendendo fines mandati exceſserit, ita quòd dominũ nõ obligauerit ad ea, de quibus in dicto inſtrumento uẽditionis, & ceſsionis, & præſertim ad tradendum dictã domum, illiusq́; poſseſsionem transferendum.

CONSILIVM CLXXIIII.

SVPER dubio ſupra in prænarrato themate ꝓpoſito, ꝙ procurator mandati fines nõ exceſſerit, & ſic dominus ſit obligatus domus poſſeſsionẽ Sẽpronio tradere, plurib.
1 modis demonſtratur, & primo, quia † procurator faciens cõtigua, & uicina mandato nõ dicitur fines mãdati excedere, ſed adimplere, ut eſt glo. not. in c. licet. ergo 8. q. 1. in glo. 1. quæ allegat optimũ text. in l. fi. in
2 fi. ff. manda. † per quẽ Bar. ibi inquit, ꝙ mandatũ implet, nõ ſolũ qui facit id, quod præciſè mandatũ fuit,
3 ſed ẽt æquipollẽs Alex. in cõſ. 25. in fi. in 2. uol. ſed † habere fidẽ de pretio eſt propinquũ receptioni pretii, & illi æquipollere dicitur. l. quod uendidi, & ibi gl. ff. de
4 contrahen. emp. ergo &c. ¶ Secundo † ꝓcurator, cui datũ fuit mandatũ ad uendendũ pro ꝑtio, qđ ſibi uidebitur, uel ſimpliciter ad uẽdendũ, nõ limitato pretio, põt vendere, habita fide de pretio poſt certũ tẽpus ſoluendo, & dominus ex tali facto obligatur, ut eſt doctrina Bar. cum quo cæteri pertranſeunt ſm Alex. in l. à diuo pio. §. ſi emptor. ff. de re iud. & Fel. in c. olim. il 1. extra de reſcript in fin. 2. col. & in c. cauſam. in 3. col. extra de re iud. dicit, procuratorẽ habentẽ mandatũ ad uendendũ rẽ ſimpliciter, nõ limitato certo pretio, regulariter poſſe uẽdere, habita fide de pretio, niſi in tribus caſibus, inter quos caſus noſter nõ enumeratur. Sed in caſu, de quo agitur, ꝓcurator habuit mãdatum ad uendendũ pro pretio, quod ſibi uidebitur,
5 & ſic pretium nõ fuit limitatũ, igitur &c. Tertio † quãdo procurator habuit mandatũ ad uendendũ non limitato pretio, & cauſa nõ ſit expreſſa, ob quã deberet uendere, tunc põt uendere, habita ẽt fide de pretio, dũmodo bona fide faciat. Bal. in l. in ciuile. C. de rei uendic. At in caſu iſto procurator bona fide egit, ut rẽ domini meliorẽ faceret, ueluti ex contentis in inſtrumento uenditionis apparet, nec fuit adiecta cauſa in mandato, propter quã procurator deberet uendere,
6 ergo &c. ¶ Quarto pro hac parte cõſidero, ꝙ † procuratori factum fuit mandatum ad uendendum domũ pro illo pretio, quod ipſi uidebitur, & ad ipſum pretium recipiendum, & de illo liberandum, & in prædictis, & quolibet prædictorum plenum, liberum, generale, ac ſpeciale mandatũ cum plena, libera, generali, ac ſpeciali adminiſtratione, quæ uerba operantur, licet procurator fuerit conſtitutus ad recipiendum pretium rei uenditę, tamen ex arbitrio, & libera adminiſtratione in pręḋictis conceſſa ipſe procurator potuit tempus ad ſoluendum pretium dare; quinimmo ſi ſolutioni pretii tempus certum fuiſſet appoſitum, procurator ſpecialiter conſtitutus ad recipiendum, cum libero, & pleno arbitrio termini ſolutionis prorogare poſſet, ut uoluit Bar. per il… qui romæ. §. callimachus. in fin. uer. ff. de … ubi hoc doct. communiter, & Alex. in 3. co… tur: nam illud idem, quod conceſſio libera… lis adminiſtrationis importat quoad omnia… procurator, cui libera. ff. de procurat. importat… conceſſio liberę adminiſtrationis quoad … ciem per text. in d. §. callimachus. iunctis ibi… Bar. cum quo alii pertranſeunt; ſed nos ſumus… iſto, ergo procurator ex libera, & generali adminiſtratione potuit tempus ad ſoluendum pretium d… cut in terminis noſtris potuiſſet generalis, cui… & generalis adminiſtratio conceſſa eſſet, … cludunt Bart. & alii omnes. in d. l. à diuo pio. §. ſi emptor per tex. in d. §. callimachus. & hoc … Bal. in d. l. in ciuile. & Fel. in d. c. cum olim. …
¶ Quinto pro hac opinione facit. l. fin. §. pen. ff. de pu-
7 blica. ubi † publicanus deputatus ad recipiendum … tionem pecuniarum, & uectigalis pro commun… teſt terminum ad ſoluendũ prorogare, & hoc … eò, quia publicanus à cõi deputatus dicitur generalẽ adminiſtrationẽ cum libera habere, ut ibi … Angel. & refert Alex. in d. §. callimachus. in 4. col. & ibi in 5. col. etiam dicit, canoniſtas communiter … quòd procurator habens mandatum generale cum libera poteſt tempus ad ſoluendum dare, & terminum prorogare. ¶ Quibus tamen omnibus non obſtantibus, contrariam opinionem de iure ueriorem … bitror, quòd procurator pręḋictus uirtute mandati ſibi facti non potuerit dictam domum uẽdere pro pretio ſoluendo de menſe Octobris, quia ipſi nõ … data poteſtas ſequendi fidem emptoris, ſed uendendi pro pretio de præſenti recipiendo, ut dicitur in mandato ei facto. Et ſi uerba Bart. in d. l. à diuo pio. §. ſi emptor diligenter conſiderentur, hoc inferre … tur, nam Bart. ibi maximè in diſtinctione, quam …
8 conſiderat plures caſus, primus eſt, † quãdo … curator eccleſiæ, fiſci, aut minoris, & talis non … aliquo modo rem uendere, habita fide de pretio, … ſi eſſet ſpecialis, aut generalis procurator, ut in … curaror. in fin. ff. de iure fiſci, ibiq́ue Bart. & … Abb. in c. 2. extra de precar. & hic caſus non … caſui noſtro. Secundus caſus eſt, quãdo dom… cialem procuratorem ad uendendum certam … ſtituiſſet, cui limitatum mandatum dediſſet … fines mandati non poteſt excedere argum… genter. ff. mandat. Ex his uerbis Bart. ita …
9 prolatis infertur, † quòd ſi in mandato … quòd procurator deberet uendere pro pretio, … cunia pręſenti, & ſic mandatum fuiſſet lim… procurator non poſſet fidem de pretio habere, … fines mandati non poſſet excedere, & conſequenter non uendere, habita fide de pretio. Hæc fuit … ſa mens Bart. ibi idemq́ue uoluit etiam Cyn. … ciuile. in fin. uer. C. de rei uendica. dicens, quòd … curator habens mandatum ſpeciale ad uendendum
10 non poteſt fidem de pretio habere. Et † quam… uerbis Bar. in d. l. q romę. §. callimachus. hoc … mitari, niſi ꝓcurator ſpãliter ꝯſtitutus ad uen…

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

habere poteſtatem cum libera, & generali admini-
ſtratione, tamen hoc verum eſſet, quādo ſimpliciter
haberet mandatum ad vendendum, ſecus ſi haberet
ſpeciale mandatum ad vendendum, & recipiendum
nunc pretium, quia non poſſet fidem de pretio ha-
bere, præſertim qn̄ haberet liberā &c. in prædictis,
11 & in prædicta, † tunc enim procuratoris poteſtas
eſt ad ſpecificata tm̄ reſtricta, vt vltra illa ex-
tendi non poſſet, vt voluit Aret. in conſ.4. in fi. verſ.
& hoc videtur probari in d. §. callimachus. in fin. ver.
vbi ſi ſeruus diem ſolutionis à dn̄o conuentā non
poteſt prorogare, niſi arbitrium ſibi datū eſſet pecu-
niam certo tempore debitā quocunq; tempore, & in
quocunq; loco ſeruo Eroti videretur, poſſe reddi. Ex
ſimplici enim arbitrio non poſſet, niſi dictum eſſet, ꝙ
haberet arbitrium recipiendi quocunq; tempore, &
12 loco. Sed aliud eſt vendere, & pretium de præſenti
recipere, & aliud fidem de pretio habere, vt not. in §.
venditæ. Inſtit. de rerum diuiſ. & in l. quod vendidi. ff.
de contrah. empt. & eſt de mente Bar. in d. §. ſed ſi em
ptor. ergo huiuſmodi procurator etiam cum libera
ſimpliciter non potuit vēdere, habita fide de pretio.
13 ¶ Secundò † procurator, cui aliqua ſpecialiter com-
miſſa fuerunt cum libera, & generali adminiſtratio-
ne, quamuis ad præiudicium domini omnia poſſit fa
cere, quæ dominus poſſet, vt in l. procurator. cui libe
ra. ff. de procurat. & c. qui ad agendum. de procura. in
6. nihil. tamen non poteſt donare, aut aliud fa-
cere, quod donationem ſaperet, vt in d. l. procurator.
cui, & ibi Bar. l. contra iuris. in fi. ff. de pact. glo.
in l. mandato. ff. de procur. & in l. præſes. C. de tranſa-
ctio. Sicut tutor, & alius, qui dicitur liberā admini-
ſtrationem habere, donare nō poteſt. l. 1. §. 1. ff. de tu-
tor. & ratio. diſtrah. l. cum plures. in fi. ff. de admi. tut.
14 & tutoris in l. filius. §. ſed enim. ff. de donat. Sed † pro-
rogare terminum, & dare tp̄s ad ſoluendū eſt remit-
tere & donare, vt in l. omnes. in fi. & in l. ait prætor. §.
ſi debitorem diem. ff. de his, quæ in frau. cred. & colligi-
tur nempe per Bar. in l. fi. in prin. eod. tit. ergo virtute
liberæ & generalis adminiſtrationis procurator non
poteſt terminum prorogare, aut tp̄s ad ſoluendū cō-
15 cedere. Si diceretur, † ꝙ hæc clauſula cum libera, &
generali adminiſtratione, quæ etiam receptionē pre
tij capit, ex quo expreſſè dictum fuit cum plena &
libera &c. in prædictis, & quolibet prędictorum, ſi eo
modo, quo dictum fuit, intelligeretur, certè parum,
vel nihil operaret, imò eſſet fruſtratoria, niſi intelli-
geretur, ꝙ ipſe procurator poſſet terminum ad ſoluē
dum dare, & verba etiam in contractibus debent ali-
quid operari, vt colligitur in l. ſi quando. ff. de leg. 1. l.
ſi quis C. de inoffic. teſtam. in prin. l. 1. in fi. ff. ad muni-
cip. Sal. in l. licet. in fi. C. loca. & Bal. in rub. C. de con-
trah. empt. reſponderi poteſt, ꝙ in terminis noſtris
poſſet aliud, quam temporis prorogationē operari,
videlicet ꝙ procurator poſſet ſolutionem pretij de
præſenti recipere in alijs rebus, quas non potuiſſet
alias recipere, puta in alia pecunia iuxta not. in l. Pau
lus. ff. de ſolut. vel in alia re, aut ſpecie iuxta not. in l.
1. in princ. ff. ſi cert. pet. & ſic alio modo ſatisfactionē
recipere ad tex. cum ibi not. in §. venditæ. Inſtit. de re
rum diuiſ. in l. quod vendidi. ff. de contrah. empt. & l.
procuratoris. §. pen. ff. de tribut. & vt not. declarat So
ci. in d. §. callimachus. in 6. col. ¶ Tertiò pro hac opi-
16 nione videtur † tex. not. in l. quicunq;. §. ſi ei. in verſ.
item ſi inſtitor. ff. de inſtitor. præſupponendo, ꝙ pro-
curator habens mandatū ſpeciale ad vendendū, vt te
net Bar. & multi alij in d. l. à diuo pio. §. ſed ſi emptor.
poteſt fidem de pretio habere, niſi dn̄s expreſſè iniū-
xerit, vt venderet, ac pretiū reciperet, veluti eſt text.
clarus in d. §. ſi ei. ibi niſi fortè mandatū ſit ei præſen-
ti pecunia vendere: ſed in caſu occurrēti datum fuit
mandatum nō ſolum ad vendendū pro pretio, quod
ipſi procuratori videretur, ſed ēt ad pretiū recipien-
dum, ergo &c. ¶ Quarto induco. l. ſed ſi. §. ſi ſeruus.
ff. de contrah. empt. vbi ſi mandatum fuit ſeruo, vt fi-
nes agri venditi demonſtraret, id tantū demonſtra-
tum accipi oportet, quod dn̄s ſenſerit: Similiter er-
go habens mandatū vendendi pro pretio, quod ſibi
videbitur, dicetur habuiſſe mandatū vendendi pro il
lo pretio, quod ſibi videbitur, eo modo tm̄, quo dn̄s
ſenſit, ſed dominus ſenſit, vt illud pretiū recipere de-
beret, ergo ſic debet intelligi mandatū datū, vt pro-
curator habens mandatū ad vendendū non poſſit fi-
dem de pretio habere: & hanc opin. vti veriorem ſe-
quitur Salic. poſt Cyn. & Guliel. de Cun. in d. l. in ciui
le. C. de rei vend. ¶ Quintò prædicta corroborantur
ex tex. cum ibi not. per Paul. de Caſt. & alios in l. ſi in
17 lege. la 1. in princ. ff. loca. vbi † quando alicui aliquid
arbitrio ſuo declarandū committitur, id cenſetur cō-
miſſum, vt in arbitrium boni viri, ſed tamen virtute
talis arbitrij non poteſt terminū in contractu præfixū
prorogare, vt ibi probatur, & expreſſè hoc dicit Pau.
18 de Caſt. Præterea † dn̄s, qui procuratori iniunxit, ſeu
permiſit vendere pro pretio, quod ſibi videbitur, nō
eſt veriſimile, ꝙ dederit poteſtatem etiam habendi
fidem de pretio poſt tempus plurium menſium ſol-
uendo, arg. not. per Bal. in l. ſi donationis. C. de con-
trah. empt. nam ſic procurator potuiſſet duobus mo-
dis dn̄o præiudicare: primò in arbitrando minus pre
tium, & illius quantitatem iuxta ea, quæ habentur in
l. fi. C. de contrah. empt. & per Bar. in l. ſi ſocietatem.
§. arbitrorum. ff. pro ſoc. & Paul. de Caſt. in d. l. ſi in le-
ge. in princ. ſecundò in prorogando tēpus ad ſoluen-
dum, quia ſic minus pretium ſolui diceretur, vt in l. ſi
prędio. in diem in fi. ff. de in diem adiect. §. plus. Inſti.
de actio. & in c. 1. de plus petit. & ideò ne in poteſtate
procuratoris eſſet dn̄o circa pretium præiudicare, ip
ſe duobus modis dedit ei mandatum, videlicet pro
pretio arbitrio ſuo, dummodo illud reciperet, vt in-
nuunt illa verba ad vendendū, & ipſum pretium reci
19 piendum, & de recepto liberandū: † quod debet in-
telligi infra breuiſſimū tempus duorū, vel trium die
rum, non aūt nouem, aut decem mēſium iuxta not.
per Raph. in d. l. à diuo pio. §. ſed ſi emptor. veluti ibi
referunt Alex. & alij, & Matth. de Matheſ. in d. §. calli-
machus. quē refert ibi Soc. in pen. col. ¶ Nec prædi-
ctis aduerſantur ea, q̄ not. Barto. in d. §. ſed ſi emptor.
quia, vt dixi, de intentione Bar. fuit, procuratorem in
terminis noſtris nō poſſe de pretio fidē hr̄e, nā primò
ibi loquitur de procuratore eccleſię, fiſci, & minoris.
Secundò de procuratore alterius, qui ad vēdendum
fuit conſtitutus, & tunc ſi habuit mādatum limitatū,
quod quidē poteſt quocunq; intelligi, & conſequen
ter ꝙ procurator deberet pretium recipere, tenetur
ſeruare fines mandati, quos non poteſt excedere, &
hic eſt caſus noſter. Tertiò dicit Bar. ꝙ ſi habens man
datum ad vendendū non habeat limitatū mandatū,
niſi ratione cauſæ certæ adimplendæ, dicendū eſt, vt
ibi per Bart. cum quo alij pertranſeunt, ſed hic nō eſt
caſus noſter. Quartò inquit, ꝙ ſi procurator habeat
generale mandatū ad vendendum ſimpliciter, & po
teſt fidē de pretio hr̄e, vt ibi per eum: & hic ēt non eſt
caſus noſter, vt dictū fuit. Sextò principaliter conſide
20 ro, † ꝙ procurator in caſu noſtro vēdidit domum de
menſe Ianuarij, fidemq; habuit de pretio vſq; ad, &
per totam diem 20. menſis Octob. cum pacto conſti-
tuti de poſſidendo, ſaluis pactis, & cōuentis inſraſcri
ptis: Inferius aūt cōuentum fuit, ꝙ procurator tene-
retur tradere domum liberā, vacuā, & expeditam in-
trà & per totam diem prædictam 20. Octobris, & ꝙ
emptor

emptor pretium ſoluere aliter non teneret, niſi prius
facta ſibi effectuale traditione, & conſignatione poſ-
ſeſſionis dictæ domus. Et conſequenter ante dictam
diem 20. Octobris domus ipſa nõ fuit emptori tradi-
ta, nec in eum illius poſſeſſio translata. Quo fit, ut do
minus, q̱ interim añ rei, & poſſeſſionis traditionẽ al-
teri domũ illã ignorãter uendidit, & fortè alio, & ma
iori pretio, uel eodẽ, hoc enim non curo, & ſecundo
emptori domũ, eiuſq; poſſeſſionẽ tradidit, cãm ip-
ſius ſecũdi emptoris, cui prius traditio dictæ domus
facta fuit, priorẽ, ac potiorẽ fecerit per l. quoties. C.
de rei uendica. per quẽ tex. hoc in terminis noſtris uo
luit glo. quã ſequitur Bar. in l. ſi indebitũ. §. fi. ff. rẽ rat.
hab. & alii ibi, qui plus uolunt hoc ẽt procedere, ſi do
minus, qui ignoranter ſecundo uendidiſſet, uẽditio-
nem primã emptori primo factã poſtea ratificaſſet,
ꝓut refert, ac ſequitur Iaſ. in d. l. quoties. col. 10. Qua-
re in caſu occurenti ſiue procurator fidẽ de pretio ha
bere potuiſſet, ſiue nõ, emptor, q̱ emit à domino, po-
tior eſſe uidetur. ¶ Nec aduerſantur illa, quæ ſupra in
ꝯrium conſideraui, nam & ſi ex prædictis optimè ſub
lata uidentur, tamen ut clarius, ac melius ſatisfaciã,
illis particulariter reſpondendo, & in primis dico nõ
obſtare, ꝙ ſufficiat adimplere mandatũ per æquipol-
21 lens, uel facere actũ proximũ, & contiguũ, † quia mã
datum ſpecificũ, & limitatũ debet in forma ſpecifica,
& non per æquipollẽs adimpleri, ut uoluit Maria. So-
ci. in conſi. 53. dominus Angelus, & fuit dictũ Bal. in
l. ſi inſtitorẽ. ff. ſi cer. pet. & probatur ex iis, quæ uoluit
Aret. in conſi. 4. & faciunt ea, quę habentur in d. §. ſed
ſi emptor. p̱ Bar. & alios ĩ illo articulo, an procurator
habens mandatũ ad recipiendum pecuniã poſſit cõ-
fiteri ſe recepiſſe. Et probatur ex tex. in d. l. qui Romæ.
§. callimachus. ubi deſtinatus ad ſolutionẽ recipien-
dam non põt terminũ ad ſoluendum prorogare, quæ
ſunt diuerſa. Et ita expreſsè determinat Feli. in c. cau-
ſam. in 3. col. de re iudi. ¶ Secũdo nõ obſtat doctrina
Bar. in d. §. ſed ſi emptor. quia, ut dictũ fuit, ꝯrium vi-
detur uoluiſſe in terminis noſtris, ut ſupra conſidera
ui. Et ex his ẽt ſublatũ uideť id, quod tertio loco fuit
conſideratum ex mente Bar. quia Bar. ibi caſum ſepa
ratum à caſu noſtro ponit. ¶ Nõ obſtat ẽt quartũ, qđ
fortius ſtringit, quia ex dictis in primo, & ſecundo ar
gumento, quæ aliter nõ refero, colligitur reſponſio,
22 † habens enim mandatum cum libera in prędictis, &
quolibet prædictorum, tunc dicitur habere ptãtem
prorogandi ſolutionem, quando haberet arbitrium
cũ libera recipiendi ſolutionẽ quocunq; tempore, &
loco, ut eſt tex. no. in d. §. callimachus. in fi. uer. ergo
habens mãdatũ ad recipiendũ ſolutionẽ cum libera
ſimpliciter, hoc facere non poterit, argumento illius
tex. qm̃ arbitriũ cũ libera in prædictis, & circa prædi-
cta per ſe non operatur, ꝙ procurator poſſit proroga
re terminũ ex mente, & uoluntate dñi expreſſum, at-
que impoſitum, & rõ eſt, quia habens mãdatũ cũ libe
ro arbitrio ſimpliciter non poteſt remittere, neq; do
nare, ut no. in l. procurator cui generaliter, & ibi glo.
& doct. ff. de procurat. l. filius. §. item uideamus. ff. de
donat. l. 3. §. plane. ff. quod ui, aut clam, & d. l. contra
iuris. §. fi. ff. de pact. cũ aliis ſupra allegatis. Ad hoc er
go, ut procurator ad ſolutionem recipiendam depu-
tatus poſſit ſolutionem prorogare, requiritur nõ ſo-
lum, ꝙ habeat liberam, & generalẽ in prædictis admi
niſtrationem, ſeu liberũ arbitriũ, ſed ẽt ut illam libe-
ram, & generalẽ habeat quocunque tpe, & loco reci-
piendi, ut ẽ tex. ſingularis. in d. §. callimachus. & hoc
expreſsè uoluit ibi Bal. ita illũ tex. intelligẽdo. dicẽs,
ꝙ nuncius habens mandatũ ad recipiendã pecuniã
certo loco, & tempore, non poteſt terminũ proroga-
re, niſi ei datum ſit arbitrium recipiendi quocunque

loco, & tempore: quod eſt ſummè notandum
claratione prædictorũ, & eorũ, quæ ibi dic
alii. Et optimè etiam hoc probatur ex tex. in d.
que. §. ſi ei. ibi niſi fortè mandatũ ſit ei præ
nia uendere, iunctis etiam ijs, quæ dicit Rom
23 gul. 646. Præterea † cũ ipſi procuratori dat
teſtas uendendi pro illo pretio, quod ſibi
& cũ libera, & generali adminiſtratione,
feruntur etiam ad arbitrium datum quoad
uendẽdæ, nullus ſani capitis diceret, ꝙ ex
rit poteſtatem donandi domum, ſed ſolu
di pro certo p̃tio arbitrio boni uiri, q̱a il
uidebitur, arbitrium boni uiri ſignifican
garibus allegatis p̱ Ant. Abb. & alios in c.
& l. fideicõmiſſa. §. quamquam. ff. de lega
uis fortè procurator potuiſſet uendere p
tio, ſi tamen minori, ſed conuenienti, arbi
ri uendiderit, dicitur ſatisfeciſſe, nec cenſe
ſe. Ergo & ſimiliter illa uerba ad recipiendũ
libera, & generali adminiſtratione ita debe
gi, ut donationem non includãt, prout incl
procurator ex illis fidem de pretio habere, &
tempus ad ſoluendũ dare potuiſſet: cũ enim
la ſub una, eadẽq; determinatione includan
licet ſub ea, ꝙ habeat in prædictis, & quoli
ctorũ plenũ, & liberum arbitriũ, debent
eodẽ modo, nõ autẽ diuerſimodè determ
nam hoc iure. §. 1. cum ſimil. ff. de uulga. &
ſus & ſi dando arbitriũ liberũ, & plenũ uend
pretio, quod ſibi uidebitur poſſet intelligi,
parte donandi poteſtatem haberet, quod
ſi expreſsè eſſet dictũ, ut ſupra, & arg. l. camp
de operi. liber. tamen non eſt ueriſimile,
hanc poteſtatem remittendi, & donandi
ſupra tetigi, arg. l. cum de indebito. ff. de
24 l. campanus. Præterea † aliud eſt, quòd do
iam contraxerat, & tempus ſolutioni cert
rat, poſtea conſtituat nuncium ad recipien
cuniam debitam arbitrio ſuo libero, & pleno
di pecuniam quocũq; tempore, & loco, &
rit prorogare, quia hoc ſignificant expreſſe
dati. Et hoc modo propriè loquitur tex. & con
ter docto. Bar. & alij in d. §. callimachus.
quia in incertis, & non in certis locus eſt
l. continuus. §. cũ ita. ff. de uerbo. obliga. cum
aliud eſt, ꝙ det mandatum alicui, ut poſſ
pro pretio, quod ſibi uidebitur, & ad illud recip
& de recepto liberandum cum plena, & libera
niſtratione, & tunc quia uerba nõ ſunt præc
ra, ac poſſunt diuerſimodè intelligi, ut ex ſup
colligitur, non poterit diẽ longum proferre,
de p̃tio habere, ex quo uerba expreſsè nõ inf
poſſit ẽt remittere, & donare p̱ prædicta: ex
rectè animaduertatur, tolluntur oĩa, quæ in
ſiderari poſſent. ¶ Nec obſtat argumentum
tantum debet operari ſpeciale mandatũ quo
ſpeciem, quantum generale quoad omnia,
25 & Alex. in d. §. callimachus. quia dico, †
nerale mandatum cum libera non cenſe
poteſtatem remittendi, & donandi, niſi
preſsè inferant. d. §. callimachus. iunctis aliis
gatis, ergo & ſpeciale mandatum cum libera
ter quoad ſuam ſpeciem non debet ſic intelli
curator habeat hanc remittendi, & donandi
tem, cũ. n. ratio diuerſitatis non appareat,
troque dicendum eſt. l. à titio. in fi. ff. de uer. ob.
obſtat tex. in d. l. fi. in fi. & §. ſi quis profeſſus. ff. de
ut ſupra, inductus, q̱a illi multipliciter rñdet
26 & Alex. & Imo. in d. §. callimachus. in primis
quatur de principali, qui nomine ſuo, & ad

tem [illegible] poterat. Secundo ſpeciale eſt in publica-no, quia iure hanc poteſtatem habet.l.licitatio.§. earum. & de publica.& Ange.& Barto.in d.§.ſi quis profeſſus. Cætera per ſcriben. dicta circa illum textum omitto, quia ille textus parum, uel nihil obeſſe uidetur, quia ad fauorem domini conſtituentis conſiderari fuerunt.¶Sed concluſioni traditæ adhuc uidẽtur obſtare ea, quæ uoluit Bal. in l.cum uendente. C. [illegible]tia.per tex.cum ibi not. in l.ſi procurator.in fin. ff. de iure fiſci, † ubi procurator, qui uendidit habita fide de pretio, quamuis dominium non transferat, ut in l.cum mandati.C. manda.tamen ex tali contractu dominium obligati & ex illa efficax obligatio oritur, quam doctrinam Baldi ſequuntur doct.maximè Alex.in d.l.à diuo pio.§.ſed ſi emptor. col. 4. Verum pro reſponſione conſiderandum eſt, docto. cõiter in hoc conuenire, ꝙ illis caſibus, quibus procurator non poteſt fidem de pretio habere uendendo nõ dicitur dominium transferre,ut probatur in d.l.cum mandati. † Vtrum autem ualeat in ſe contractus, ut dominus ex illo obligetur, docto.dubitãt, inter quos reperio Salicetum in d. l. in ciuile in fi. hoc declarantem, & determinantẽ, ꝙ eo caſu, quo procurator nõ poteſt uendere, habita fide pretio, ut exemplificari poteſt pluribus modis, & præcipuè, quando factum fuit mandatum, ut uenderet præſenti pecunia, ſi is uẽdat habita fide de pretio, & termino ſolutione pretij præfixo, tunc non ualet contractus, tanquam contra mãdatum fecerit, argumento.d.l.quicunq;. §. ſi ei. ſi uero ſimpliciter, & purè uendidit, nõ adiecto certo tempore ſolutioni pretii, & tunc licet dominium nõ trãsferat, tamen contractus ualet, & ex eo obligatio ef[illegible] & hoc modo propriè loquitur.d.l. ſi procurator.ſi.cũ gl. & hæc fuit originalis doctrina Bal. in d.l.in ciuile. in fi.uer. qui dicit, ꝙ licet procurator uendens nõ poſſit habere fidẽ de pretio, nec dominium transferre, tamen obligat dominum, niſi forma mandati expreſsè repugnaret, ut quia dominus mandauerit ꝙ uenderet, & pretiũ reciperet, ut in d.l. quicunq;.§.ſi ei. uel uerius ſecundum Bal. dicendum eſt, ꝙ in caſibus, in quibus procurator non poteſt fidẽ de pretio habere, ſi ſimpliciter, & purè uendat, & pretium præſenti non recipiat, contractus ualet, quãuis dominium non transferat.d.l.ſi procurator. ſi uero uendit expreſsè habita fide de pretio, præfigendo tempus ad ſoluendum, ut in caſu occurrenti, tunc dominium non transfertur, neque contractus ualet, qa licet à forma mandati expreſsè non recedatur, tamẽ receditur à forma iuris, quæ ipſi mandato ineſt, ut in d.l.ſi procurator. & ita Bal. inquit hanc materiam eſſe intelligendam: ſi ergo etiam à forma mandati expreſsè receſſum eſſet, ut quia mandatum contineret, quod uenderet, & pretium reciperet, prout in caſu noſtro, multo magis contractus non teneret, ut infertur ut ex uerbis Bald.& Salice.& docto. communiter dicta Bal.in d.l.in ciuile approbãt. ut habetur per Alexan. & alios in d. §. ſed ſi emptor. Neque hoc in caſu neceſſe eſt ingredi illud brochardicum, utile per inutile non uitiari, cum habeamus deciſionem doctorum communiter approbatam, à qua in conſulendo, & iudicando non eſt recedendum. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Mandatis duobus eadem die ab eodem factis eidem, & ab eodem notario ſcriptis, id, quod minus continet, attenditur, & quando hoc procedat, & quando ſecus, num. 3.*

2 *Scripturę diuerſæ eodem loco, & tempore factæ inter eoſdem ſi in ſumma diſcordent, ſtatur ſcripturæ minorem ſummã continẽti.*

3 *Mandatis, ſeu procuratorijs pluribus ab eodem factis, & exiſtentibus, quod præualeat, & attendatur.*

4 *Bal.in l.falſus.col.7.uerſi.ſcias tamen.C. de furtis.uolens ex duobus mandatis præualere id, quod minus continet, declaratur.*

5 *Mandatum ad tranſigendum debet eſſe ſpeciale, & dicitur ſpeciale factum ad tranſigendum, quamuis non dicatur cum tali, & ſuper tali re.*

Et ita in practica obſeruatur, quę ſeruanda eſt, num. 7.

6 *Derogatio dicitur ſpecialis facta per clauſulam non obſtante aliqua lege.*

EPITOME.

Tranſactionem factam à procuratore habente mãdatum ad lites, & ad tranſigendum ualuiſſe, quamuis reperiatur aliud mandatum ab eodem factum eidem eadem die ad lites, & ad iudicia, & quamuis ſimpliciter in mandato ſit dictum ad tranſigendum abſque eo, quod dictum fuerit cum tali, & ſuper talibus rebus, & ex duobus mandatis ab eodem factis eidem plenius attendi in hoc caſu demonſtratur.

CONSILIVM CLXXV.

PRAESVPPONITVR ex aduerſo in præſenti cauſa, ꝙ Hieronymus tranſigendo non potuit Ioannibaptiſtæ abſenti præiudicare, argumento.l. non debet alteri. ff. de regu.iur.& C.res inter alios acta. Nec obſtare mandatum illi à Ioannebaptiſta factum ad lites, & ad trãſi-
1 gendum, quia † aliud reperitur mandatum factum eadem die, & ſcriptum ab eodem notario, in quo Ioannesbaptiſta mandatum facit Hieronymo ad lites, & ſic ad iudicia, & non ad tranſigendum: quod mandatum continens minus attendi debet, & non aliud, per doctrinam Bald.in l.falſus.colũ. 7. uerſic.ſcias tamen.C. de furt.qui dicit, ꝙ ſi producantur duo mãdata eadem die facta, & non appareat, quod prius factũ fuerit, debet attendi illud, quod dat minorem baliã ꝑ tex. in l. ſempronius. proculo. ff.de lega. 2.ubi etiam Bald.idem ſentire uidetur dicens, item nota, quod inſtrumentum continens plus trahitur ad illud, quod continet minus, & ſic error præſumitur in pluri, non
2 in pauciori per illum tex. qui probat, quòd † ſi ſcripturæ diuerſæ eodem loco, & tempore factæ inter eoſdem diſcrepent in ſumma, ſtatur ſcripturæ minorem ſummam continenti, quia in illa concordare uidentur, ut uoluit etiam Bald. in l. ſcripturæ.in 2. oppoſ.C.de fid.inſtrumen.argumento.l.diem. §. ſi plures.ff.de arbit.uerum ex oppoſito Bald. in l. ſi ita ſcriptum. ff. de hæred. inſtit. inquit, præualere ſcripturam, quæ eſt plenior, & ſubdit poſſe ex illo tex. ſumi argumentum, quòd quando diuerſa procuratoria eiuſdem reperiuntur, illud præualet, quod eſt plenius; quod ſine dubio uerum eſt, ſi plenius fuerit poſterius: non negat tamen, quòd ſi non conſtaret de prioritate, nec de poſterioritate, plenius ẽt non deberet præferri, quamuis minus dubiũ eſſet, quando plenius diceretur poſterius. ¶His ſtantibus, pro reſolu-
3 tione in præſenti cauſa dicendum eſt, ꝙ † quando ꝓcuratoria, de quibus ſupra, eſſent inter ſe aduerſa, & contraria, tunc tanquam inter ſe repugnantia nõ ualerent.l. 1.& ibi Bal.C.de furt.& l. ubi repugnantia. ff. de reg.iur.at ſi non eſſent inter ſe aduerſa, ſed diuerſa, tunc ſi unũ contineat plus, & aliud minus, & procuratorium continens plus reducibile ſit ad illud, qđ continet minus, ut quia diuerſitas inter illa ſolũ erat in quantitate, & ſumma, illud, quod minus in quantitate, ꝯtinet ꝑualet, & attẽdit̃, & hoc mõ ĩtelliget̃ id, qđ uoluit Bald.in d.l.falſus.per d.l.ſempronius proculo.prout illud declarat Alexan.in d.l.falſus.in apoſtil. & eſt de mente ipſius Bal.in d.l.ſcripturæ.Si uero duo inſtrumenta, ſeu procuratoria differant in qualitate, & non in ſubſtãtia, ut quia unum factũ fuerit ſub cõ-

ditione